

การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษระดับ
มัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต
16

**Development of Desirable Characteristics Indicators of English Secondary
School Teachers under the Secondary Educational Service Area, Office 16**

วรรณิ อมตเวทย์^{1*}, สุเทพ สันติวารานนท์¹, และ นวลพรรณ วรรณสุธี¹

Wanee Amatawate^{1*}, Suthep Suntiwaranont¹, and Nuanphan Wannasuthi¹

Abstract

The objectives of this study were: 1) to develop indicators for desirable characteristics of English secondary teachers under the Secondary Educational Service Area, Office 16, for the development of English learning quality, and; 2) to examine the quality of the indicators. Five-point rating scale questionnaires of which overall internal reliability =.996 were administered to 304 secondary English teachers, the target group of the study. Teachers' personal information and exploratory factors and confirmatory factors were analyzed. The finding, in accordance with the first objective of the study, was ninety-nine indicators were developed.

Analysis of five main exploratory factors showed sub-features, and the indicators were classified as follows: The factor for designing and developing curriculum comprised four sub-features and twenty-two indicators, namely: curriculum analysis skill, identifying curriculum objectives and curriculum content selection, curriculum evaluation, and background information analysis skill for curriculum design. Each of the sub-features consisted of seven, six, five, and four indicators, respectively. The factor for learning design abilities comprised six sub-features and thirty-two indicators, namely: learning activities and lesson plan design; providing learners with opportunities to participate in learning design and self-assess

¹ สาขาวิชาการวิจัยและประเมิน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

* ผู้ให้การติดต่อ (Corresponding e-mail : bureau_04@hotmail.com)

รับบทความวันที่ 15 สิงหาคม 2559 รับลงตีพิมพ์วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2560

ment; knowing, understanding and realizing how to identify learning outcomes; identifying learning outcomes focusing on language analysis and language use; using suitable learning design; and identifying learning outcomes in a response to individual learner's needs. Each of the sub-features consisted of twelve, five, four, six, and two indicators, respectively. The factor for child-centered learning management comprised four sub-features and twenty-six indicators, namely: using psychology for learning management and for the development of learners' desirable characteristics; using a wide variety of teaching techniques in a response to English learning policy and individual learner needs to use English in a real situation; using a wide variety of teaching techniques and coordinating with learning networks; and designing data and information base for learning design. Each of the sub-features consisted of nine, seven, seven, and three indicators, respectively. The factor for using and developing learning media, innovation and technology for learning management comprised two sub-features, namely: designing and using learning resources to meet individual learner's needs, and seeking and providing learners with learning media and resources. Each of the sub-features consisted of six and three indicators, with a consequence. The factor for learning outcome measurement and evaluation comprised three sub-features, namely: designing methods of measurement and evaluation, designing and using measurement and evaluation instruments, and using measurement and evaluation results for learning development. Each of the sub-features consisted of four, three, and three indicators. The results of the second objective derived from the qualitative indicators showed that the factors of a desired attribute indicator of the English teachers are consistent with the empirical data at the significance level of 0.05. These factors were created and developed after the model adjustment.

Keywords: *indicators, desirable characteristics of English secondary teachers, Secondary Educational Service Area Office 16*

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ และ 2) ตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่าความเชื่อมั่นรายด้านตั้งแต่ .961 - .989 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .996 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ปีการศึกษา 2558 ในจังหวัดสงขลาและสตูล จำนวน 304 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานกับกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจและวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 พบว่า การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษได้ตัวบ่งชี้ทั้งหมด 99 ตัว จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ทั้ง 5 องค์ประกอบหลัก สามารถกำหนดองค์ประกอบย่อยและจัดกลุ่มตัวบ่งชี้ได้ดังนี้ 1) องค์ประกอบหลักด้านการ

สร้างและการพัฒนาหลักสูตร มี 4 องค์ประกอบย่อย 22 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ องค์ประกอบย่อยด้านการมีความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร มี 7 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบย่อยด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายและคัดเลือกเนื้อหาสาระของหลักสูตร มี 6 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบย่อยด้านการประเมินการใช้หลักสูตร มี 5 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบย่อยด้านการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรมี 4 ตัวบ่งชี้ 2) องค์ประกอบหลักด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ มี 6 องค์ประกอบย่อย 32 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ องค์ประกอบย่อยด้านการออกแบบกิจกรรมและการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้มี 12 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบย่อยด้านการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้และประเมินตนเอง มี 5 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบย่อยด้านการมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในการออกแบบการเรียนรู้ มี 4 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบย่อยด้านการกำหนดผลการเรียนรู้โดยเน้นการวิเคราะห์ภาษาและการนำภาษาไปใช้ มี 6 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบย่อยด้านการนำผลการออกแบบการเรียนรู้ไปใช้อย่างเหมาะสม มี 3 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบย่อยด้านการกำหนดผลการเรียนรู้ที่สนองต่อผู้เรียนเป็นรายบุคคลมี 2 ตัวบ่งชี้ 3) องค์ประกอบหลักด้านการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมี 4 องค์ประกอบย่อย 26 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ องค์ประกอบย่อยด้านการใช้จิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มี 9 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบย่อยด้านการใช้เทคนิคการเรียนการสอนอย่างหลากหลายที่สนองต่อนโยบายและสภาพผู้เรียนโดยมุ่งเน้นที่การสื่อสารในสถานการณ์จริง มี 7 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบย่อยด้านการใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายและประสานสัมพันธ์กับเครือข่ายการเรียนรู้ มี 7 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบย่อยด้านการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อออกแบบการเรียนรู้มี 3 ตัวบ่งชี้ 4) องค์ประกอบหลักด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ มี 2 องค์ประกอบย่อย 9 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ องค์ประกอบย่อยด้านการพัฒนาและใช้สื่อที่สอดคล้องกับสภาพผู้เรียน มี 6 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบย่อยด้านการจัดหาสื่อและแหล่งเรียนรู้มี 3 ตัวบ่งชี้ และ 5) องค์ประกอบหลักด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มี 10 ตัวบ่งชี้ มี 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ องค์ประกอบย่อยด้านการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผล มี 4 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบย่อยด้านการสร้างและนำเครื่องมือวัดและประเมินผลไปใช้ มี 3 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบย่อยด้านการนำผลการประเมินการเรียนรู้ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ มี 3 ตัวบ่งชี้ สำหรับผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้ พบว่า องค์ประกอบของตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษที่สร้างและพัฒนาขึ้นหลังปรับโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ตัวบ่งชี้, คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษ, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 16

บทนำ

ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือเพื่อการสื่อสารของคนทั่วโลก และนับวันความต้องการใช้ภาษาอังกฤษจะมีมากขึ้น เนื่องมาจากองค์ประกอบสำคัญหลายประการ ได้แก่ 1) การสื่อสารไร้พรมแดนซึ่ง

เปิดกว้างให้ผู้คนรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากทั่วโลกได้พร้อม ๆ กันอย่างปัจจุบันทันด่วนผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร 2) ระบบเศรษฐกิจในปัจจุบันที่อิงกับ

เศรษฐกิจฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่ง นำเสนอองค์ความรู้เป็นภาษาอังกฤษ และจำเป็นที่ จะต้องแปลความหมายขององค์ความรู้เหล่านั้นก่อน ที่จะนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศได้เทียบเท่ากับ นานาประเทศ และ 3) การดำเนินธุรกิจในรูปแบบ ใหม่ ๆ เช่น บริษัทข้ามชาติซึ่งต้องการกำลังแรงงาน ที่สามารถสื่อสารกันด้วยภาษาอังกฤษเพื่อการ ดำเนินธุรกิจที่มีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม หากจะพิจารณาถึงความ สามารถในด้านภาษาอังกฤษของคนไทยแล้ว นับว่า ยังมีปัญหาในด้านคุณภาพอยู่มาก ดังจะเห็นได้จาก ผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test, O-NET) วิชา ภาษาอังกฤษ ซึ่งจากข้อมูลที่รายงานโดยสำนัก ทดสอบทางการศึกษา (2557) พบว่า ผลการสอบ ภาพรวมระดับประเทศอยู่ในระดับที่ต่ำมากและต่ำกว่า วิชาอื่น ๆ ในทุกช่วงชั้น โดยในปีการศึกษา 2557 พบว่า ผลจากการสอบ O-NET วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ในทุกระดับชั้น เนื่องจากมีคะแนนเฉลี่ยเพียง ร้อยละ 36.02 27.46 และ 23.44 ตามลำดับ สำหรับ ปัญหาของการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ นั้น เกิดจากหลายสาเหตุด้วยกัน ดังที่ สายพิณ รุ่งวัฒนกิจ (2554) กล่าวว่า ในฐานะที่เป็นครูสอนภาษาอังกฤษ ในระดับมัธยมศึกษามากกว่า 10 ปี ได้พบปัญหา หลายอย่าง เช่น ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนไม่มีความหลากหลาย นักเรียนไม่ได้ปฏิบัติ อย่างจริงจัง ทำให้นักเรียนไม่เกิดทักษะทางภาษา สำหรับปัจจัยปัญหาด้านครูผู้สอน นั้น พบว่าครูผู้สอน บางคนอาจไม่มีความถนัดและเชี่ยวชาญการสอนใน วิชาที่สอน ทำให้ขาดความมั่นใจในการจัดกิจกรรม

การสอน เนื่องจากไม่ได้สอนในสาขาที่เรียนมา ซึ่ง สอดคล้องกับลลิตา ภูทอง (2552) ที่กล่าวว่า จาก การประเมินความสามารถของครูผู้สอนภาษา ภาษาอังกฤษจำนวน 15,000 คน ใน 80 เขตพื้นที่การศึกษา 30 จังหวัดท่องเที่ยว เขตละประมาณ 200 คน ซึ่ง ทำการประเมินโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานร่วมกับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการ ประเมิน พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มี ทักษะภาษาอังกฤษทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน อยู่ ในระดับต้นหรืออ่อนถึงร้อยละ 75 ระดับกลาง ประมาณร้อยละ 15 ในขณะที่มีทักษะอยู่ในระดับสูง หรือเก่งเพียงประมาณร้อยละ 10 ทั้งนี้ มีผู้สอบได้ 91 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน และได้คะแนน ต่ำสุด 2 คะแนน ซึ่งสภาพการณ์ดังกล่าวสอดคล้อง กับผลการศึกษาของวัฒนา กลิ่นชู (2548) ซึ่งทำการ สำรวจข้อมูลพื้นฐานครูภาษาอังกฤษในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า จากจำนวนครูภาษาอังกฤษทั้งสิ้น 652 คน มี ครูที่จบการศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษเพียง 153 คน คิดเป็นร้อยละ 23.47 ในขณะที่มีครูซึ่งไม่จบการศึกษา วิชาเอกภาษาอังกฤษ จำนวน 499 คน คิดเป็นร้อยละ 76.53

การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษใน บริบทของแต่ละพื้นที่ย่อมต้องการคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษแตกต่างกันออกไป ดังที่ บัว สีเงิน (2551) ได้กล่าวถึง มาตรฐานครู ภาษาอังกฤษของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานว่า จะต้องมีความสามารถในการจัด กระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตร สถานศึกษา โดยที่ครูจะต้องสามารถวิเคราะห์ หลักสูตรแกนกลางแล้วเชื่อมโยงเข้ากับ ความ ต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคมได้ ซึ่ง สอดคล้องกับคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพครู

แห่งมลรัฐอินเดียนา (Indiana Professional Standard Board, 2002) ซึ่งได้กำหนดมาตรฐานของครูภาษาอังกฤษไว้ว่า ครูจะต้องยอมรับและเข้าใจความหลากหลายของวัฒนธรรมและภาษาทั้งในชุมชนและในโรงเรียน และสอดคล้องกับแผนกบริการการสอนเพื่อสาธารณะแห่งรัฐนอร์ทคาโรไลนา (North Carolina Department of Public Instructional Services, 2002) ซึ่งได้กล่าวว่า ครูซึ่งสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองจะต้องสามารถเลือกและปรับใช้สื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในการเรียนภาษาและวัฒนธรรม มีความรู้ในเรื่องความหลากหลายของผู้เรียน แสดงความเข้าใจว่าผู้เรียน เรียนรู้ภาษาที่สองโดยวิธีที่ต่างกัน และครูจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้และความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน เป็นตัวแบบที่เคารพในความแตกต่างระหว่างผู้เรียนเพื่อสร้างบรรยากาศทางบวกในชั้นเรียน อันจะช่วยเสริมการเรียนรู้ภาษาที่สองสำหรับผู้เรียนทุกคน และสอดคล้องกับแผนกการศึกษาแห่งมลรัฐเวอร์จิเนีย (Virginia Department of Education, 2006) ซึ่งได้กล่าวว่า การกำหนดมาตรฐานครูผู้สอนจะต้องสอดคล้องกับสภาพผู้เรียนซึ่งแตกต่างกันทั้งในด้านความรู้ ประสบการณ์ ภาษาศาสตร์ และรูปแบบการเรียนรู้ เช่นเดียวกับที่แซมสัน และคอลลินส์ (Samson & Collins, 2012) กล่าวว่า ผู้เรียนในประเทศสหรัฐอเมริกา มีความแตกต่างกันทั้งด้านเชื้อชาติ ศาสนา และภาษาพูด จึงจำเป็นที่ครูจะต้องเข้าใจผู้เรียน และจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

สำหรับการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ซึ่งรับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดสงขลา

และสตูล นั้น จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบ พบว่า มีบริบทที่เกี่ยวข้องซึ่งส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษในพื้นที่ดังกล่าว ดังนี้ 1) กรอบหลักสูตรแกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามมาตรฐานและตัวชี้วัดตามที่หลักสูตรแกนกลางกำหนด ซึ่งครอบคลุมสาระการเรียนรู้ ทั้ง 4 สาระ ได้แก่ ภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษากับวัฒนธรรม ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551) 2) คุณภาพการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โดยพิจารณาจากผลการสอบ O-NET ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ในทุกระดับ ทั้งในระดับภาพรวมเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 (ภาพรวม 2 จังหวัด คือ สงขลา และสตูล) และภาพรวมระดับจังหวัด โดยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละในระดับภาพรวมเขตพื้นที่ภาพรวมจังหวัดสงขลา และภาพรวมจังหวัดสตูล เพียงร้อยละ 27.70 27.89 และร้อยละ 26.69 ตามลำดับ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละในระดับภาพรวมเขตพื้นที่ ภาพรวมจังหวัดสงขลา และภาพรวมจังหวัดสตูล เพียงร้อยละ 24.74 25.43 และร้อยละ 21.79 เท่านั้น และเมื่อเชื่อมโยงผลการสอบ O-NET เข้ากับสภาพผู้เรียนและสภาพสถานศึกษา โดยสภาพผู้เรียนนั้น พิจารณาจากศาสนาที่ผู้เรียนนับถือ พบว่า จังหวัดสงขลา มีผู้เรียนนับถือศาสนาพุทธ อิสลาม และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 92.17 7.57 และร้อยละ 0.26 ตามลำดับ ในขณะที่จังหวัดสตูลมีผู้เรียนนับถือศาสนาพุทธ อิสลาม และ

อื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 42.84 57.06 และร้อยละ 0.10 ตามลำดับ สำหรับสภาพสถานศึกษา นั้น พิจารณาจากการเปรียบเทียบผลการสอบ O-NET ของผู้เรียนในสถานศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 10 ลำดับแรก และคะแนนต่ำสุด 10 ลำดับสุดท้าย พบว่า มีระดับความสามารถด้านภาษาอังกฤษแตกต่างกันมากกว่าผู้เรียนของสถานศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด 10 ลำดับสุดท้าย โดยสถานศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 10 ลำดับแรก ส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษาเอกชนเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ มีที่ตั้งในเขตเทศบาลนคร เทศบาลเมือง เป็นสถานศึกษาประจำจังหวัดและสถานศึกษาประจำอำเภอ ส่วนสถานศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด 10 ลำดับสุดท้าย ส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก ตั้งอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลและเป็นสถานศึกษาประจำตำบล (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2557) 3) นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ซึ่งกำหนดให้มีการส่งเสริม สนับสนุนการทดสอบ O-NET และการนำระบบการทดสอบกลางมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-NET) วิชาภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 โดยกำหนดมาตรการ/แนวทางส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานในหลากหลายรูปแบบที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษอันประกอบด้วย การนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติและการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นและความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น และสังคม การใช้สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ การจัดระบบนิเทศติดตามประเมินผล และรายงานผลอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม การกำหนดให้มีข้อมูลป้อนกลับเพื่อ

สะท้อนคุณภาพของผู้เรียน การสนับสนุนโรงเรียนดีมีคุณภาพตามความต้องการจำเป็นของผู้เรียน ชุมชน การกำหนดรูปแบบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และมุ่งสู่มาตรฐานสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย การพัฒนาครูเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน การสร้างเครือข่ายและชุมชนแห่งการเรียนรู้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16, 2559 ก) และ 4) กรอบหลักสูตรท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ซึ่งมีเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นของจังหวัดสงขลาและสตูลในด้านต่าง ๆ ได้แก่ สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม ประวัติความเป็นมา สภาพเศรษฐกิจ สังคม การดำรงชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา อาชีพ แหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนสภาพปัญหาและสิ่งที่ควรได้รับการถ่ายทอดพัฒนาในชุมชนและสังคม ซึ่งเป็นกรอบของเนื้อหาสาระที่กำหนดให้สถานศึกษาได้จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16, 2559 ข).

จากการศึกษาบริบทที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ตามที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้น ซึ่งเป็นบริบทที่เกี่ยวข้องกับ 1) การนำกรอบหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สู่การปฏิบัติ 2) คุณภาพการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โดยพิจารณาจากผลการสอบ O-NET ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 ซึ่งเชื่อมโยงกับสภาพผู้เรียนและสภาพสถานศึกษา 3) นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ และ 4) กรอบ

หลักสูตรท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ซึ่งบริบททั้ง 4 ประการนี้มีความเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษในพื้นที่ดังกล่าวโดยตรง จึงมีประเด็นที่น่าสนใจว่า หากนำบริบทดังกล่าวข้างต้นมาเชื่อมโยงกับตัวบ่งชี้ 5 ด้านของสมรรถนะประจำสายงานด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ตามคู่มือการประเมินสมรรถนะครู ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 อันประกอบด้วย 1) ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ 3) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และ 5) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ดังนั้น ครูภาษาอังกฤษในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ควรจะมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อะไรบ้าง เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษที่สนองตอบต่อบริบทของการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ทั้ง 4 ประการข้างต้น อันจะนำมาซึ่งการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษให้สูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. พัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ

2. ตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาเขต 16 ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์บริบทที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ในประเด็นดังต่อไปนี้

- 1) การวิเคราะห์สาระ มาตรฐาน และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 เพื่อพิจารณาว่าหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาผู้เรียนให้รู้ อะไรและทำอะไรได้บ้าง จากการศึกษาที่ได้เรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ
- 2) การวิเคราะห์คุณภาพการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งพิจารณาจากผลการสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 ในมิติต่างๆ ได้แก่ การพิจารณาคะแนนเฉลี่ยร้อยละภาพรวมระดับเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 แล้วเปรียบเทียบกับระดับประเทศ คะแนนเฉลี่ยร้อยละภาพรวมระดับจังหวัด และวิเคราะห์ผลการสอบจำแนกตามสถานศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 10 ลำดับแรก และคะแนนต่ำสุด 10 ลำดับสุดท้าย เพื่อพิจารณาว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างไร อีกทั้งวิเคราะห์ผลการสอบเทียบกับสัดส่วนผู้เรียนจำแนกตามศาสนา เพื่อพิจารณาว่าในพื้นที่ที่มีสัดส่วนผู้เรียนนับถือศาสนาแตกต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยผลการสอบ O-NET แตกต่างกันหรือไม่
- 3) วิเคราะห์นโยบาย มาตรการ/แนวทางของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษว่าส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษอย่างไร
- 4) วิเคราะห์กรอบหลักสูตรท้องถิ่น ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ซึ่งกำหนดสาระการเรียนรู้ระดับท้องถิ่น เพื่อให้สถาน

ศึกษานำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง สภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ตลอดจนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อพิจารณาว่าปัจจัยดังกล่าวเชื่อมโยงกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษอย่างไรที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 และภายหลังจากที่ได้ทำการวิเคราะห์บริบทต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว จากนั้น จึงนำผลการวิเคราะห์ไปเชื่อมโยงกับตัวบ่งชี้ 5 ด้านของสมรรถนะประจำสายงานด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ตามคู่มือการประเมินสมรรถนะครู ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2553 อันประกอบด้วย 1) ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ 3) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และ 5) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ทั้งนี้ ภายใต้วบ่งชี้แต่ละตัว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดรายการพฤติกรรมสำหรับเป็นแนวทางให้สถานศึกษาได้นำไปใช้ในการประเมินครูเป็นการทั่วไปในทุกวิชา สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำตัวบ่งชี้ทั้ง 5 ด้านดังกล่าวมากำหนดเป็นองค์ประกอบหลัก และนำรายการพฤติกรรมภายใต้ตัวบ่งชี้ทั้ง 5 ด้านมากำหนดเป็นองค์ประกอบย่อยได้ 16 องค์ประกอบย่อย โดยได้นำองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยมาใช้เป็นกรอบในการกำหนดตัวบ่งชี้แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่ได้จากการนำผลการวิเคราะห์บริบทที่

เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 มาเชื่อมโยงกับหลักการแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากการดำเนินการดังกล่าว ทำให้ได้ตัวบ่งชี้ จำนวน 99 ตัว ทั้งนี้ สามารถนำเสนอองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และจำนวนตัวบ่งชี้ สำหรับเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังรูปที่ 1

วิธีการวิจัย

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ กับกลุ่มเป้าหมาย คือ ครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ปีการศึกษา 2558 ในจังหวัดสงขลาและสตูล จำนวน 304 คน ซึ่งเป็นขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ Comrey และ Lee (Comrey & Lee, 1992) กำหนดไว้ว่าอยู่ในเกณฑ์ดี

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างและวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบเชิงสำรวจและวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดตัวบ่งชี้และการตรวจสอบคุณภาพตัวบ่งชี้

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ในจังหวัดสงขลาและสตูล ปีการศึกษา 2558 จำนวน 304 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มี 1 ฉบับ จำนวน 99 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ตอนที่ 2

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

เป็นข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษ โดยมีค่าความเชื่อมั่นจำแนกรายด้าน ดังนี้ 1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร เท่ากับ .972 2) ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ เท่ากับ .989 3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เท่ากับ .989 4) การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ .971 และ 5) การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ เท่ากับ .961 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นโดยรวม เท่ากับ .996

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัย จัดส่งหนังสือของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ พร้อมแบบสอบถามทางไปรษณีย์ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา ในการให้ความอนุเคราะห์

ส่งต่อแบบสอบถามไปยังกลุ่มเป้าหมายการวิจัย สำหรับตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มเป้าหมายมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด และใช้โปรแกรมสำหรับวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) โดยค่าของตัวแปรสังเกตได้ในแต่ละองค์ประกอบตามที่วิภาวี เวทวงศ์ (2545) ได้กล่าวว่าจะต้องมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.40 ขึ้นไป ถ้าตัวบ่งชี้ใดมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า 0.40 ในองค์ประกอบหลายองค์ประกอบจะเลือกตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักสูงที่สุด

ในองค์ประกอบนั้น ๆ วิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis : PCA) และหมุนแกนองค์ประกอบแบบตั้งฉาก โดยใช้วิธี Varimax ซึ่ง Field (2000) กล่าวว่า องค์ประกอบที่ได้จะเป็นการนำตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงมารวมกันเป็นองค์ประกอบเดียวกัน ส่วนตัวแปรที่อยู่คนละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันน้อยหรือไม่มีความสัมพันธ์กันเลย ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (พรหมณี ลีกิจวัฒนะ, 2553) ทั้งนี้ เพื่อยืนยันว่า องค์ประกอบหลัก (PCA) ที่ได้เป็นองค์ประกอบย่อยของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษ ทั้ง 5 ด้าน ตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้ค่าไค-สแควร์กำลังสองสัมพันธ์ (χ^2/df) ตามที่ Moss (2016) กำหนดไว้ว่า ค่าสถิติไค-สแควร์จะต้องไม่มีนัยสำคัญ ($p > .05$) อย่างไรก็ตาม หากค่าสถิติไค-สแควร์มีนัยสำคัญ นักวิจัยไม่จำเป็นต้องพิจารณาค่าสถิติไค-สแควร์ที่มีนัยสำคัญนี้ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีมากกว่า 200 ขึ้นไป และดัชนีอื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ เช่น ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) ซึ่ง Moss (2016) กำหนดว่าจะต้องมีค่าสูงกว่า 0.90 จึงจะถือว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับค่าแล้ว (AGFI) กำหนดว่าจะต้องมีค่ามากกว่า .90 จึงจะถือว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือในรูปแบบของคะแนนมาตรฐาน (SRMR) กำหนดว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ถ้ามีค่าต่ำกว่า 0.05 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Schermelleh & Moosbrugger, 2003)

ผลการวิจัย

จากการตรวจสอบความเหมาะสมของ

ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบ ซึ่งพิจารณาจากค่า Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) พบว่ามีค่า KMO เท่ากับ .924 ซึ่งมากกว่า .50 และเข้าใกล้ 1 แสดงว่าข้อมูลมีความเหมาะสมที่จะใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบได้ และค่า Bartlett's Test มีการแจกแจงโดยประมาณแบบ Chi-Square = 29668.118 ได้ค่า Significance = .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า ตัวแปรคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ทั้ง 99 ตัว มีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบได้เช่นกัน ทั้งนี้ สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ผลพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ได้ตัวบ่งชี้ทั้งหมด 99 ตัวบ่งชี้ โดยมีค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ตั้งแต่ 4.21 - 4.83 โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การมีความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.83 รองลงมา ได้แก่ ความเข้าใจแนวทางการจัดกิจกรรมและการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรได้สอดคล้องกับสาระมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 และ 4.79 ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การจัดทำฐานข้อมูลเพื่อออกแบบการเรียนรู้โดยคำนึงถึงระดับความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ทั้งนี้ สามารถจัดกลุ่มองค์ประกอบของตัวบ่งชี้ได้ดังนี้

1.1 องค์ประกอบด้านการสร้างและพัฒนา

หลักสูตร พบว่า มีตัวบ่งชี้ทั้งหมด 22 ตัว โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.440 - 0.815 ทั้งนี้สามารถจัดกลุ่มตัวบ่งชี้ได้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) มีความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร (A1) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.525 - 0.778 มี 7 ตัวบ่งชี้
- 2) การกำหนดจุดมุ่งหมายและคัดเลือกเนื้อหาสาระของหลักสูตร (A2) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.440 - 0.800 มี 6 ตัวบ่งชี้
- 3) การประเมินการใช้หลักสูตร (A3) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.695 - 0.815 มี 5 ตัวบ่งชี้ และ
- 4) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตร (A4) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.587 - 0.769 มีจำนวน 4 ตัวบ่งชี้

1.2 องค์ประกอบด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ พบว่า มีตัวบ่งชี้ทั้งหมด 32 ตัว โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.426 - 0.855 ทั้งนี้สามารถจัดกลุ่มตัวบ่งชี้ได้ 6 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) การออกแบบกิจกรรมและการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ (B1) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.426 - 0.760 มี 12 ตัวบ่งชี้
- 2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้และประเมิน (B2) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.702 - 0.790 มี 5 ตัวบ่งชี้
- 3) มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในการออกแบบการเรียนรู้ (B3) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.647 - 0.808 มี 4 ตัวบ่งชี้
- 4) การกำหนดผลการเรียนรู้โดยเน้นการวิเคราะห์ภาษาและการนำภาษาไปใช้ (B4) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.462 - 0.721 มี 6 ตัวบ่งชี้
- 5) การนำผลการออกแบบการเรียนรู้ไปใช้อย่างเหมาะสม (B5) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.809 - 0.855 มี 3 ตัวบ่งชี้ และ
- 6) การกำหนดผลการเรียนรู้ที่สนองตอบต่อผู้เรียนเป็นรายบุคคล (B6) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.767 - 0.848 มี 2 ตัวบ่งชี้

1.3 องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า มีตัวบ่งชี้ทั้งหมด 26 ตัว โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.532 - 0.888 ทั้งนี้สามารถจัดกลุ่มตัวบ่งชี้ได้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) การใช้จิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน (C1) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.718 - 0.888 มี 9 ตัวบ่งชี้
- 2) การใช้เทคนิคการเรียนการสอนอย่างหลากหลายที่สนองตอบต่อนโยบายและสภาพผู้เรียน โดยมุ่งเน้นที่การสื่อสารในสถานการณ์จริง (C2) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.593 - 0.797 มี 7 ตัวบ่งชี้
- 3) การใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายและประสานสัมพันธ์กับเครือข่ายการเรียนรู้ (C3) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.532 - 0.708 มี 7 ตัวบ่งชี้ และ
- 4) การจัดทำฐานข้อมูลเพื่อออกแบบการเรียนรู้ (C4) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.579 - 0.845 มีจำนวน 3 ตัวบ่งชี้

1.4 องค์ประกอบด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า มีตัวบ่งชี้ทั้งหมด 9 ตัว โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.753 - 0.917 ทั้งนี้สามารถจัดกลุ่มตัวบ่งชี้ได้ 2 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) การพัฒนาและใช้สื่อที่สอดคล้องกับสภาพผู้เรียน (D1) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.753 - 0.902 มี 6 ตัวบ่งชี้ และ
- 2) การจัดหาสื่อและแหล่งเรียนรู้ (D2) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.847 - 0.917 มีจำนวน 3 ตัวบ่งชี้

1.5 องค์ประกอบด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า มีตัวบ่งชี้ทั้งหมด 10 ตัว โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.637 - 0.901 ทั้งนี้สามารถจัดกลุ่มตัวบ่งชี้ได้ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

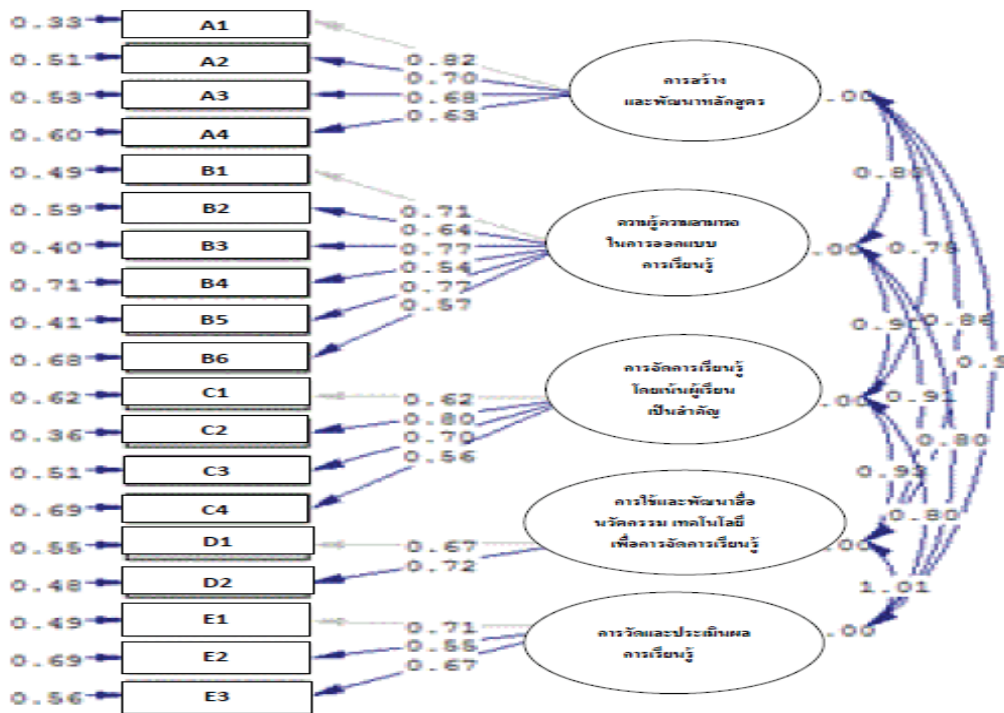
- 1) การออกแบบวิธีการวัดและประเมินผล (E1) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.771 - 0.865 มี 4 ตัวบ่งชี้
- 2) การสร้างและนำเครื่องมือวัดและประเมินผล

ไปใช้ (E2) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.861 - 0.901 มี 3 ตัวบ่งชี้ และ 3) การนำผลการประเมินการเรียนรู้ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้อื่น (E3) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.637 - 0.899 มี 3 ตัวบ่งชี้

2. การตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ผลการวิเคราะห์ พบว่า องค์ประกอบของตัวบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษที่สร้างและพัฒนาขึ้นหลังปรับโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ดัชนีต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ดังนั้น น้ำหนักองค์ประกอบมีค่าตั้งแต่ 0.54

- 0.82 ค่าความผันแปรของตัวแปรตอบสนอง (R-squared) เท่ากับ 0.91 ค่าไค-สแควร์กำลังสองสัมพันธ์ (χ^2/df) = 174.81 / 121 = 1.44 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 2 ความแปรปรวนของส่วนเหลือ (Residual Variance) มีค่าตั้งแต่ 0.36 - 0.71 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.94 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับค่าแล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.91 ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือในรูปของคะแนนมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ 0.04 แสดงว่า โมเดลตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี

ทั้งนี้ สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงยืนยันดังแผนภาพต่อไปนี้

รูปที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันคุณภาพรวมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16

อภิปรายผล

ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 เป็นรายองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบด้านการสร้างและพัฒนา
หลักสูตร พบว่า ครูกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร เนื่องจาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด เพราะหลักสูตรคือหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ ซึ่งทำให้ครูทราบว่า การจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นไปในทิศทางใด มีองค์ประกอบใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ มีวิธีการในการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลอย่างไรที่จะทำให้สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตามที่คาดหวังไว้ ดังนั้น การที่ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร จึงช่วยให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับทิศทางของการจัดการศึกษาในทุกระดับ ทั้งในระดับชาติ เขตพื้นที่ และระดับสถานศึกษา ตลอดจนการจัดการเรียนรู้ที่สนองตอบต่อสภาพของสังคม ผู้เรียนและชุมชนได้อย่างแท้จริงดังที่ สันต์ ชรรรมบำรุง (2527) ได้กล่าวว่า ครูมีความจำเป็นต้องรู้เกี่ยวกับหลักสูตร เพราะหลักสูตร คือ เครื่องมือที่จะช่วยให้ครูสามารถปฏิบัติงานได้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลตามที่กำหนด ซึ่งหลักการดังกล่าวสนองตอบต่อเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนั้น การที่ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร จึงทำให้ครูทราบว่า

จะต้องสอนอะไร สอนอย่างไร และประเมินอย่างไร เพื่อให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ทั้ง 8 มาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับแผนกบริการการสอนเพื่อสาธารณะแห่งรัฐนอร์ทคาโรไลนา (North Carolina Department of Public Instructional Services, 2002) ซึ่งกำหนดว่า ครูจะต้องพัฒนาหลักสูตรเฉพาะทางด้านภาษาบนพื้นฐานของกรอบมาตรฐานรายวิชา และสอดคล้องกับผลการวิจัยของพรพรหม เอื้อทวีกุล (2547) ที่พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษที่นักเรียนต้องการมากที่สุด คือ ครูมีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรการสอนด้วยภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี

องค์ประกอบด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ พบว่า ครูกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความเข้าใจในแนวทางการจัดกิจกรรมและการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เนื่องจาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด เพราะความเข้าใจในแนวทางการจัดกิจกรรมและการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทำให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมและใช้สื่อได้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เนื้อหา สภาพผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ตลอดจนการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุข สนุกสนาน มีความตื่นตัวที่จะเรียนรู้ และฝึกทักษะทางภาษาตลอดเวลา โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ ซึ่งสอดคล้องกับอรุณี วิริยะจิตรา (2532) ที่ได้กล่าวว่าการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจะต้องอาศัยกิจกรรมที่เอื้อให้เกิดความสามารถในการสื่อสารเมื่อจบบทเรียนแล้ว ผู้เรียนเกิดทักษะทางภาษาตาม

ที่กำหนด ดังนั้น การที่ครูเข้าใจแนวทางการจัดกิจกรรมและการใช้สื่อจะช่วยให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้จริง และทำให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ของกิจกรรมตลอดจนมีแรงจูงใจในการสื่อสารมากขึ้น ดังที่ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535) ได้กล่าวว่า การสอนภาษาต่างประเทศให้บรรลุเป้าหมายจำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการ องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งคือ กิจกรรมในชั้นเรียน ซึ่งจะต้องเป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาอย่างมีความหมาย เพราะการที่ครูจัดกิจกรรมซึ่งเน้นที่การใช้ภาษาในสถานการณ์จริงและจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติทางภาษามากขึ้น อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิผลอย่างแท้จริง

องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ครูกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการใช้ภาษาที่หนึ่งได้อย่างถูกต้องเหมาะสมในการถ่ายโอนทักษะทางปัญญา วิชาการ และทักษะการสื่อสาร เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนภาษาที่สอง เนื่องจาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ทั้งนี้ เพราะภาษาที่หนึ่งหรือภาษาแม่ของผู้เรียนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาอังกฤษ ดังนั้น การที่ครูสามารถใช้ภาษาที่หนึ่งในการถ่ายโอนสู่การเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องเหมาะสม จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้ง่ายขึ้น ดังที่ ฤทัยพานิช (2559) ได้กล่าวว่า ภาษาแม่ปรากฏในสมองของผู้เรียนตลอดเวลา เนื่องจากความรู้ที่มีในสมองของผู้เรียนเต็มไปด้วยข้อมูลที่บันทึกด้วยภาษาแม่ ผู้เรียนจึงมีกระบวนการและสร้างความเข้าใจผ่านการใช้ภาษาแม่ประกอบกับการใช้ภาษาแม่ในชั้นเรียน

สัมพันธ์กับการสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจที่จะใช้ภาษาและก่อให้เกิดประสบการณ์ในการใช้ภาษาเพราะผู้เรียนไม่รู้สึกลังเลหรือความกดดันในการใช้ภาษาที่ไม่คุ้นเคย สำหรับความสำคัญซึ่งมีค่าเฉลี่ยในลำดับรองลงมาของการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพบว่า ครูใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน เนื่องจาก มีค่าเฉลี่ยในลำดับรองลงมา ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในปัจจุบัน มุ่งเน้นที่การเรียนภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนั้น การที่ครูใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการจัดการเรียนรู้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาทักษะทางภาษาของผู้เรียน เนื่องจากการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยความคุ้นเคยและเป็นธรรมชาติ เนื่องจากผู้เรียนเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมที่เป็นภาษาอังกฤษ ทำให้สามารถพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้เร็วขึ้นซึ่งสอดคล้องกับคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพครูแห่งมลรัฐอินเดียน่า (Indiana Professional Standards Board, 2002) ซึ่งกำหนดไว้ว่า ครูจะต้องใช้ภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนรู้และการจัดการในชั้นเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ Wong (2010) ซึ่งพบว่า ผู้เรียนกลุ่มทดลองที่ครูใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในชั่วโมงเรียนภาษาอังกฤษ รู้สึกชอบวิชาภาษาอังกฤษมากขึ้นและมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนอยู่ในบรรยากาศที่เป็นภาษาอังกฤษนั้น ทำให้ผู้เรียนจำต้องสื่อสารระหว่างกันด้วยภาษาอังกฤษ จึงสามารถพัฒนาความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษได้ดีกว่าชั้นเรียนที่ใช้ภาษาแม่หรือภาษาอื่น ๆ ร่วมกับภาษาอังกฤษ

เพราะพัฒนาการในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจะถูกรบกวนด้วยภาษาอื่น ๆ ดังนั้น การที่ครูใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการจัดการเรียนรู้ไม่เพียงแต่จะทำให้ผู้เรียนมีความคุ้นชินกับภาษาอังกฤษเท่านั้น แต่ยังทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษในบรรยากาศที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงอีกด้วย

องค์ประกอบด้านการใช้และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้

พบว่า ครูกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการจัดหาแหล่งสืบค้นข้อมูลภาษาอังกฤษเพื่อบริการผู้เรียนอยู่ในระดับสูงสุด เนื่องจากครูมีความเข้าใจในรูปแบบการเรียนรู้และระดับความสามารถด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนแต่ละคนเป็นอย่างดี ดังนั้น การที่ครูจัดหาแหล่งสืบค้นข้อมูลภาษาอังกฤษเพื่อบริการผู้เรียนทำให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้สนองตอบต่อสภาพและความต้องการผู้เรียนมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้สามารถพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนให้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Pan (2013) ที่ได้นำเสนอบทอภิปรายเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร พร้อมทั้งได้นำเสนอผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารว่า ครูจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้สื่อในการฝึกทักษะทางภาษาอย่างกว้างขวางเนื่องจากยิ่งครูจัดกิจกรรมการสื่อสารมาก ก็จะยิ่งทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาสมรรถนะด้านการสื่อสารได้มากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Klassen, Detaramani, Lui, Patri, and Wu (1998) ซึ่งพบว่า ผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยการใช้สื่อด้วยตนเอง มีการพัฒนาทักษะการอ่านเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าการเรียนรู้ด้วยการใช้สื่อด้วยตนเองเป็นสิ่งที่มีความน่าสนใจ ผู้เรียนสามารถจัดลำดับเนื้อหาบทเรียนได้อย่างถูกต้อง

สามารถสร้างแรงจูงใจ และทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น และการที่ครูจัดหาและให้บริการสื่อที่หลากหลายนั้น เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกใช้สื่ออย่างอิสระตามความต้องการและความชอบของตน ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถกระตุ้นผู้เรียนให้มีความต้องการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากขึ้น

องค์ประกอบด้านการออกแบบวิธีการวัด และประเมินผล

พบว่า ครูกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการติดตามผลการเรียนและรวบรวมผลงานที่แสดงถึงพัฒนาการด้านทักษะทางภาษาของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องอยู่ในระดับสูงสุด เนื่องจากการติดตามผลการเรียนและการรวบรวมผลงานผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง จะทำให้ครูทราบพัฒนาการความก้าวหน้า ความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน ซึ่งจะไปสู่การปรับปรุงแก้ไข ตลอดจนเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรพรม ธีธวิกุล (2547) ที่พบว่า ครูควรติดตามผลการเรียน มอบหมายงานหรือการบ้าน และตรวจงานนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นแนวการวัดผลและประเมินผลทางภาษาที่ต้องการให้ครูทำการประเมินผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนมากกว่าการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน และการประเมินอย่างต่อเนื่องยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบพัฒนาการทางด้านภาษาของตนเอง และมีความต้องการที่จะพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามมา

บทสรุป

ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ตามความคิดเห็นของครูกลุ่มเป้าหมาย นั้น ได้ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร ความเข้าใจในแนวทางการจัดกิจกรรม และการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาที่หนึ่งได้อย่างถูกต้องเหมาะสมในการ

ถ่ายทอดทักษะทางปัญญา วิชาการ และทักษะการสื่อสาร เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาภาษาที่สอง การจัดหาแหล่งสืบค้นข้อมูลภาษาอังกฤษเพื่อบริการผู้เรียน ตลอดจนการติดตามผลการเรียนและรวบรวมผลงานที่แสดงถึงพัฒนาการด้านทักษะทางภาษาของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งผลการพัฒนาตัวบ่งชี้มีความสอดคล้องกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่มีผู้ได้ศึกษาไว้ และผลการพัฒนาตัวบ่งชี้มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เช่นเดียวกัน

เอกสารอ้างอิง

- ฤทัย พานิช. (2559). การจัดการเรียนการสอนภาษาที่สองโดยใช้วิธีการสอนไวยากรณ์-แปล. *วารสารมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 13(1), 67-78.
- วิภาวี เวทวงศ์. (2545). การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะของครูดีเด่นสายงานระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- บัว สีเงิน. (2551). *มาตรฐานครูภาษาอังกฤษนานาชาติปีละการศึกษา*. จาก <http://www.gotoknow.org/blog/lotus2502/202090>
- พรรณี ลีกิจวัฒน์. (2553). การพัฒนาองค์ประกอบของสมรรถภาพครูเทคโนโลยีสารสนเทศระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสารวิจัย มข*, 15(11), 1101-1114.
- พรพรหม เอื้อทวีกุล. (2547). *คุณลักษณะครูที่พึงประสงค์ตามทรรศนะของนักเรียนหลักสูตรภาษาอังกฤษ โรงเรียนโยธินบูรณะ กรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, กรุงเทพฯ.
- ลลิตา ภูทอง. (2552). *รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาเขตภาคเหนือตอนบน* (รายงานการวิจัย). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- วัฒนา กลิ่นชู. (2548). *การประเมินโครงการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3*. (รายงานการวิจัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3). ชลบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3.
- สายพิณ รุ่งวัฒนกิจ. (2554). *การสร้างชุดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร Moment in Life โดยใช้ทฤษฎีการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนารีรัตน์จังหวัดแพร่* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, อุตรดิตถ์.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16. (2559 ก). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16*. สงขลา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16.
- _____. (2559 ข). *กรอบหลักสูตรท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16*. สงขลา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือการประเมินสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2553*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2557). *ผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O – NET) [ซีดี]*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2527). *หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2535). *วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรุณี วิริยะจิตรรา. (2532). *การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- Comrey, A. L., & Lee, H. B. (1992). *A first course in factor analysis*. New Jersey: Erlbaum.
- Field, A. (2000). *Statistics using SPSS for Windows*. New Delhi: Sage publications.
- Indiana Professional Standards Board, IPSB. (2002). *Annual institutional report on teachers*. Retrieved from <http://cms.bs.u.edu/Academics/.../Teachers/.../~!.../ Teachers/.../acctitleii01-02>
- Klassen, J., Detaramani, C., Lui, E., Patri, M., & Wu, J. (1998). *Does self-access language learning at the tertiary level really work?*. Retrieved from <http://www.cuhk.edu.hk/ajelt/vol8/art4.html>
- Moss, S. (2016). *Fit indices for structural equation modeling*. Retrieved from <http://www.sicotests.com/psyarticle.asp?id=277>
- North Carolina Department of Public Instructional Services.(2002). *Standards for teachers of second languages*. Retrieved from www.learnnc.org/dpi/I
- Pan, Y. (2013). A closer examination of communicative language teaching. *CSCanada*, 6(2): 40 – 44.
- Samson, J. F., & Collins, B. A. (2012). *Preparing all teachers to meet the needs of English language learners*. Washington DC: Center for American Progress.
- Schermelleh-Engell, K., & Moosbrugger, H. (2003). Evaluating the fit of structural equation models tests of significance and descriptive goodness-of-fit measures. *Methods of Psychological Research*, 8(2), 42-43.
- Virginia Department of Education. (2006). *Strategies for teaching limited english proficient (LEP) students*. Virginia: Virginia Department of Education.
- Wong, R. M. H. (2010). The effectiveness of using English as the sole medium of instruction in English classes: Student responses and improved English proficiency. *Porta Linguarum*, 13, 119-130.